

Det Europæiske Hus betyder: at være med til at give alle mennesker plads og muligheder

I disse tider er der måske mere end nogensinde brug for, at der gøres noget for at give mennesker over hele verden mulighed for at skabe sig en god og tryk tilværelse. Den stærke debat og mediedækning om og selve terrorismen kan skabe frygt, der igen kan skabe en frygt for det "fremmede og anderledes" - der hurtigt kan føre til mindre rummelighed og tolerance over for mennesker, der ikke er som os selv. Selv i de nære forbindelser.

Rummeligheden og engagementet i andre menneskers liv bliver mindre. Og i sidste ende taber vi vor medmenneskelighed.

Forhåbentligt går det ikke så galt. Forhåbentlig kommer de fleste af os til besindelse og indser, at der netop nu er brug for at tage del— og at være med til at give plads til forskellighed og respekten for andre mennesker. En respekt, der viser sig ved at være med til at give alle mennesker mulighed for at skabe sig et godt liv.

I al sin enkelthed er det denne værdi, *Det Europæiske Hus* handler om: at være med til at give mennesker, der er— eller risikerer— at falde af "i samfundssvinget" plads og muligheder for at udvikle et godt liv.

Og det gælder både i Danmark, Europa og resten af verden. *Det Europæiske Hus* er det begreb, der dækker sammenhængen mellem fællesskab og mangfoldighed.

Foreningen tog navnet efter denne idé, som Gorbachov udviklede i 80'erne. Fordi den er så åbenlys rigtig. Som sådan har navnet altså ikke noget at gøre med EU eller andre institutioner. Og foreningen er uafhængig af partipolitik, religion eller andre interesser. DEH er bare en humanitær forening.

Vi arbejder fortsat med at finde muligheder for at støtte især udstødte mennesker med at finde og skabe deres egen plads i det samfund, de lever i.

Det være sig med rumænske institutionsbørn, voldsramte kvinder og børn i Belarus, unge kriminelle i Bulgarien, eller mennesker med sindslidelser i Albanien. Eller sigøjnere i Østeuropa. Og nu synes vi, tiden også er kommet til at tage rigtigt fat i Danmark.

Sommeren 2001: Rumænske ferie børn drager hjem efter 8 uger hos deres familier i Danmark. Mange er nu så gamle, at de kommer på forskellige tidspunkter og i små grupper.

Hjemmesiden peppes op — og nye muligheder

www.europeanhouse.org

Faktisk står der mange oplysninger på hjemmesiden — og det er et herligt medie til at give aktuelle informationer om foreningens arbejde. Har du mulighed, så er den et godt sted at se, hvad DEH er. Lige fra foto-rapporter til aktuel information og meget andet.

Det har været svært at nå at opdatere den så hurtigt og ofte, som vi gerne ville.

Men nu er der lys forude. *Marianne Nielsen* har nemlig sagt ja til at være ny web-redaktør fra den 1. November 2001. Så inden jul skulle der være godt gang i denne kilde til information om Det Europæiske Hus.

Af mange grunde vil hjemmesiden derfor også blive stedet, hvor der informeres.

Og *Husinformation* vil fremover kun komme 5 gange om året: én gang hvert kvartal og et decembernummer.

Men så i et større og mere farverigt format.

I dette nummer:

Reformer kræver	(ungdomsfængsel i Bulgarien)	2
Klubhusene i Constanta og Tirana	(Albanien og Rumænien)	3
Projekter og aktiviteter		3
Et hjem og et job—vejen til et eget liv	(Rumænien)	4-5
Nye tider i Craiova og Segarcea	(Rumænien)	5-6
Generalforsamling 2001		7
Det Europæiske Hus		8

Det Europæiske Hus

- Uraniavej 5
- 1878 Frederiksberg C
- Telefon 3324 3720
- Fax 3324 3726
- Email: postmaster@europeanhouse.org
- www.europeanhouse.org

Redaktør af dette nummer: Henrik Haubro

Reformer handler om idéer, holdninger og knofedt. Samt en god portion tålmodighed.

Projektet med ungdomsfængslet i Bulgarien er kommet ind i en god og afgørende fase - selvom det kan være svært helt at forestille sig de unges vilkår som udstødte

Drengene står opstillet i tre vinkelrette rækker foran skolen. Vagterne holder øje med dem bagfra.

Det er første skoledag i det nye skoleår, og de "fine" folk fra ministeriet i Sofia er kommet og holder taler. De står på en slags veranda foran skolens indgang. De kan se ned over drengene. Projektfolkene fra Danmark skal også være med på podiet blandt de fine gæster.

I år er det Sven Gudman og Milo, der har sagt ja til at køre DEH's projekt. Begge kommer fra Spidsen, der er en sikret afdeling på Sølager i Frederiksborg amt. Sven er lærer, Milo er socialpædagog.

Reforma: I forbindelse med projektet i Bulgarien udgives et tidskrift om reformarbejdet. Et fuldt nummer var om studiebesøget i Danmark i februar. Der er nye studiebesøg i december 2001 og januar 2002.

Sven og Milo mødte gruppen fra Bulgarien første gang i februar i Danmark, da 12 bulgarske fagfolk fra projektet var på besøg i Danmark. Sven var i Bulgarien for at sætte sig ind i arbejdet første

gang i maj. Indtil da havde Henrik Haubro været konsulent sammen med Boyan Zahariev, der er DEH's kontaktperson i Sofia.

Men nu er det alvor. Sven og Milo skal forsøge at motivere personalet til at tage de næste skridt i reformarbejdet. Det handler om nye måder at arbejde med drengene, så de får bedre muligheder for at blive rustet til livet uden for Boitchinovsti. Ikke nogen helt lille opgave.

Fra Milo's dagbog

- Til at starte med kunne alt lade sig gøre. Men senere erfarede jeg, at de helst ville have, at jeg havde det godt på stedet og ikke manglede noget. Mere end, at vi skulle snakke om/være sammen med de unge.

- Jeg følte, det var fordi, der var et for stort hul at fylde ud — og den fattigdom skulle jeg helst ikke se eller mærke. Jeg forklarede, at det var lige præcis den fattigdom, jeg var kommet for at se og at fortælle om nogle muligheder for, hvordan man kunne ændre på tingene på, så der blev en rigdom på i stedet. De sagde god for det!

Milo, der også taler bulgarsk, lykkedes at komme rundt blandt alle medarbejdere i Boitchinovsti. Både om dagen og om natten. I disse mange uformelle snakke blev måder at gøre tingene på vendt og drejet. Erfaringer blev udvekslet. Opfattelser vendt og drejet.

- Der er stor forskel på vagternes måde at være sammen med de unge på: den ene holdning byggende på, at de unge selv har valgt

Ungdomsfængslet er stort. I hovedbygningen er der tre afdelinger — en på hver etage. Øverst er de mest genstridige, så er der mellemholdet og nederst de "bedste" fanger. Jo længere ned, jo flere privilegier.

det, de sidder inde for. Den anden, at de ikke havde andre muligheder i nuet — de kunne godt se grunden til, at de unge havde stjålet penge eller ting, fordi det betyder mad — mad betyder at leve.

ver bange og urolige. Mange af vagterne ser våbene mere som en beskyttelse af drengene mod folk udefra, end de er til at blive brugt mod dem. Mange vagter siger, at hvis man ikke kan gå ind og være sammen med de unge uden

Boitchinovsti i tal

60 vagter — 24 timer på job, derefter 72 timer fri
Er der ballade kaldes de ind uden ekstra betaling.
Det samme gælder overarbejde.

27 pædagoger - de er følger med drengene om dagen
- der er én pædagog i weekenden, så det bliver to gange om året til hver pædagog

16 lærere - der arbejder på skolen med 88 elever

1 læge, 1 tandlæge og 1 psykolog
Det er dog vagterne, der afgør om en ung kan gå til læge og altså først vurderer om de er syge

88 unge fanger, indsatte, elever — men plads til det dobbelte

Et skæbnefællesskab

- Vagterne selv sidder i et stort dilemma: hvis en fange stikker af mellem et af vagttårnene, så vil vagterne på vagt i tårnene blive fyret. Det gør, at det hele bliver meget stramt og virkelig vågen vagt. Og det smitter af på drengenes liv i fængslet. På hele hverdagen.

- Vagterne i tårnene og ved hovedindgangen er bevæbnede. Der må ikke forefindes våben andre steder — slet ikke hvor de unge bli-

våben, så skal man måske slet ikke gå ind til dem overhovedet.

Hvis der skulle være en ung, der stikker af, ville vagterne ikke tøve med at skyde. Men heller ikke være i tvivl om, at han heller ikke ville ramme. Det ved de unge bare ikke noget om — og hvis de gjorde, ville de ikke flygte, fordi de ved, at vagterne ville miste deres job.

I næste nummer fortsættes om Boitchinovsti og projektet.

Klubhusene i Tirana og Constanta lægger an til landing

Anse Leroy er nu ved at tage den sidste hårde tørn med at få de to klubhuse i Albanien og Rumænien gjort klare til livet efter EU-projektet, hvor DEH har været lead partner.

Klubhusene er opbygget efter *Fountain House* modellen og har til formål at hjælpe mennesker med sindslidelse tilbage til arbejdsmarkedet. De er opbygget efter demokratiske principper, hvor medlemmerne er selvbestemmende.

Både det at gøre noget for mennesker med sindslidelser i forhold til at få fat igen, og det at skulle drive husene demokratisk er meget nyt i både Albanien og Rumænien. Selv med Anse's energi og erfaringer som en af pionererne også i Danmark har projektet været hårdt slid.

Men der er nu ved at være kommet gang i aktiviteterne, hvor ikke mindst undervisningen har givet vanskeligheder at få stablet på benene. Den første delrapport kan snart læses på DEH's hjemmeside.

Administrative øvelser

En stor, stor kraftanstrengelse har det også været at detailstyre projektet for at tilfredsstille EU's administration. Noget, hvor brobygningen mellem virkeligheden i de to lande og EU synes at kræve lige så mange kræfter som en ny Storbæltsbro. Det er ikke nogen let opgave at være projektleder på disse projekter.

Alligevel har Anse også haft kræfter til også at gå i lag med at være konsulent for WHO for 4 nye klubhuse i Makedonien. DEH forsøger på denne måde at være med til at opbygge et netværk af klubhuse på Balkan. Noget der virkelig kunne være med til at styrke en gruppe mennesker (medlemmerne) til at tage del i deres lokale samfund. I stedet for en tilværelse som udstødte.

Har du lyst til at være med i en støttegruppe omkring klubhusene? Så tøv ikke med at kontakte DEH.

Gennem DEH er der knyttet kontakt mellem Roma-projektet i Slovakiet og sigøjnerne spanske organisation. Her besøg i en landsby i Østsllovakiet. I november er der genbesøg i Baskerlandet.

Sigøjnere i Østeuropa - Roma'erne har brug for støtte

Det Europæiske Hus har gennem de sidste år været med til at støtte en række projekter for Roma'erne — eller sigøjnerne — i Øst-Europa. Ud over, at de fleste af de børn og unge, vi arbejder med i Rumænien, er sigøjnere oprindeligt.

I Bulgarien har vi været involveret i et projekt, der har fokuseret på at integrere børn i børnehaver og skoler, og at oplære de

voksne og få dem i arbejde. Det samme har vi været med til i Slovakiet, hvor sigøjnere lever under næsten apartheid lignende forhold i skur-landsbyer uden bare de mest basale muligheder (vand, toiletter, elektricitet, varme). Faktisk er en del af disse skur-byer ikke engang anerkendte som dele af kommunerne. Selvom de har ligget der mere end 20 år.

I Slovakiet har det tillige handlet om at støtte igangsættelsen af fem community-centre, hvor både romaer og slovakker kan mødes.

Krisecentret i Minsk er ved at kommet gang

Endnu et EU-støttet projekt er netop sat i søen efter mange års forberedelser og diskussioner: Krisecentret for kvinder og børn i Minsk, Belarusia.

Der er gået mange og seje administrative øvelser før dette. DEH's projektleder Lene Petersen står midt i mødet med den centralistiske tankegang, hvor position ofte ses lig med ret til privilegier og "afgifter". Det kan være svært at acceptere, når vi synes, at arbejdet kun skulle handle om at gøre noget for de mennesker, der har brug for den hjælp, som et krisecenter kan give. Men sådan er virkeligheden.

Men nu er projektet ved at komme i gang og centrets lokaler er ved at være klare,

Rumænien: Det er næsten som at komme ti år tilbage i tiden. Den tidligere Corlate børneinstitution, som vi var med til at få lukket, fordi den var for dårlig, er igen taget i brug. Nu for de unge over 18 år, som der ikke eksisterer nogle tilbud til. Og forholdene er bestemt ikke blevet bedre. For der er slet ikke gjort noget i de mellemliggende år. Der er nu 50-60 unge på Corlate.

Det vil DEH gerne forsøge at gøre noget ved. Men først skal der skaffes penge og laves projektbeskrivelse. Har du lyst til at være med?

og personalet har fået deres første træning i krisearbejde.

Den første aktivitet er en krisetelefon, som senere

følges op med et herberg og rådgivning for kvinderne. Lene Petersen vil i næste nummer fortælle mere om sit arbejde og projektet som helhed.

Det er tungt arbejde

Alle steder er arbejdet med at støtte romaerne og bidrage til at forbedre deres levevilkår meget svære. På den ene side er der enorme fordomme og en lang tradition for udstødelse. På den anden side er der behovet for både at udvikle og bevare roma-kulturen som en part af det omgivende samfund. Når der til lægges en enorm fattigdom for langt de fleste roma-familier, er det en enorm opgave at komme i gang med. Men det er en nødvendig opgave at finde løsninger til. Sammen med alle de involverede parter.

Det danske udenrigsministerium har bedt DEH komme med et forslag til et projekt, der tager udgangspunkt i situationen i Balticum og Rusland. Så DEH regner med at gå mere ind i dette felt i de kommende år.

Et hjem og et job - vejen til et eget liv

Det Europæiske Hus i gang med at skabe jobtræning og værksted i Craiova — så de unge "udstødte" får en chance for at klare sig selv økonomisk. Det er den eneste vej til et selvstændigt liv i Rumænien. Og også til et liv med større selvværd.

- Det er mine penge, jeg har selv tjent dem. Jeg vil ikke betale til jer... Ion ser temmelig sur ud, da det går op for ham, at han skal betale halvdelen af sin løn til udgifterne hjemme i bofællesskabet.

Alle forældre til teenagere har sikkert været i den samme situation, når de unge skal til at lære, at det koster penge at leve. At lønnen ikke kun er lomme penge til forbrug. Men at der også er noget, der hedder udgifter til husleje, lys, varme, mad osv.

Det er de samme problemer, vi nu støder ind i med de unge i Rumænien: at lære selv at være med til at betale for udgifterne. I Rumænien er det bare endnu sværere at tackle denne opgave:

Tre grunde til, at det er ekstra svært

1. De unge har aldrig kendt til at leve i egen familie. De kender kun til institutionskulturen, hvor de ikke er blevet taget med på råd og dåd.

2. De unge har set, hvordan de voksne meget tit "berigede" sig på deres bekostning. At det var den stærkes ret at tage privilegierne.

3. De unge kan ikke umiddelbart se det nødvendige i at arbejde, hvis det ikke lige er for at skaffe penge til sig selv og sine "fornøjelser". Slet ikke hvis lønnen ikke er høj. Og man ikke bryder sig om chefen. Så bliver man væk. Naturligvis gælder det ikke for alle de 64 unge, der er knyttet til DEH's projekt i Craiova. Men for mange er det nok den vanskeligste fase, siden vi gik i gang med projektet for over ti år siden.

Og naturligvis er det også svært for nogle af de unge at klare et job, hvis de kun kan koncentrere sig en halv time ad gangen, eller fungerer bedst i nogle bestemte mønstre. Så kikser det let, hvis arbejdet og chefen ikke tager

Aurel Filip i gang med at ordne badeværelset i det bofællesskab, hvor han er pædagogmedhjælper — og selv bor.

Aurel bor sammen med to spastiske brødre: Nikolaj og Sandu. Desuden bor Eugen på 15 og Ionut på 14 år i bofællesskabet. De går endnu i skole.

Endelig bor hans bror Aurel og Marius også i bofællesskabet.

det nødvendige hensyn. Især i starten.

De svigtede børn

Vi må aldrig glemme, at det er unge, der som børn blev behandlet grusomt på alle måder — de ubrugelige børn på institutioner og sindssygehospitaler.

For det svigt fra det rumænske samfunds side vil for altid mærke dem på sjælen. Der er ikke så meget tillid og kunnen at falde tilbage på, som almindelige unge, der skal til at lære at være voksne. Derfor er der behov for at gøre en særlig indsats — både i forhold til at blive ansvarlig for "hjemme" og for at lære at klare sig med et job. Det er det, DEH er gået i gang med for alvor i dette år.

Ansvar i boligerne

Som noget helt nyt i Rumænien har vi nu lagt budget og penge helt ud i den enkelte bolig. De unge skal selv være med til at betale for udgifterne - og hver bolig har fået sin egen bankkonto, hvor én ung skal være med til at skrive under sammen med en medarbejder.

Penge til alle udgifter, også personaleløn, sættes så ind på kontoen én gang om måneden. Og de unge skal

gemme bilag og holde regnskab med pengene.

Dette tager lidt tid at få kørt ind. Også fordi det er ganske nyt for personalet - der måske heller ikke bryder sig helt om denne ligeværdighed i praksis. For nu ved alle alt...

Der skal sparkes lidt

Flemming og Loli Rasmussen har arbejdet med at køre denne nye form for ansvarlighed i boligerne.

Én gang om måneden siden foråret har de været i Craiova for at indarbejde de unges medinddragelse i boligens udgifter og planlægning. Der er en masse praktiske spørgsmål, der skal tages stilling til — lige fra skattesystemer, bogføring af udgifter, madplaner og indkøb, andre måder at snakke med de unge på, til de konkrete pædagogiske spørgsmål omkring den enkelte unge.

Der er simpelthen ikke tradition for at tage fat i den enkelte unge som et selvstændigt individ — med egne forudsætninger og måder at gebærde sig på.

Så inddragelsen af de unge i boligerne i fuldt omfang handler også om en holdningsændring til deres ret til at være med og selv træffe

beslutninger — for deres liv.

Jobtræning

Den anden side af aktiviteten med de unge handler om jobtræning. Vi kunne simpelthen se, at en stor del af de unge faldt ud af arbejdsmarkedet efter deres afslutning af erhvervsskolen. Nogle kom slet ikke i gang.

Det rumænske system rummer simpelthen ikke mulighed for disse unge. Og med et arbejdsmarked med stor arbejdsløshed står de ikke først i køen, hvis de ikke kan knokle på i 8-10 timer fra den første dag.

Derfor begyndte vi for et års tid siden at lave det såkaldte LEGO-hus om til et værksted, hvor der i første omgang kunne være et havebrug med grøntsager og et lysværksted.

Samtidigt gik vi i gang med at indføre idéen om egentlig jobtræning: at de unge har brug for ikke alene at lære arbejdsopgaverne i et job, men også at klare selve det at være på arbejde (møde til tiden, være ordentlig i tøjet, holde fast over en lidt længere periode, forholde sig til kolleger og ledelse osv.) Dette er faktisk også noget nyt i Rumænien, hvor man forholder sig til den konkrete opgavetræning,

men ikke det sociale omkring at have et job.

Praktik i Danmark

Den første jobtræningsaktivitet blev gennemført sidste år med bo- og naboskab Vordingborg Syd, hvor Aurel og Costel kom i to måneders medhjælperpraktik. De to arbejder som pædagogmedhjælper i Craiova med andre unge handicappede. Jobpraktikken gik over al forventning, og vi forsøger nu at få de to unge herrer (23 og 26 år) i gang med et medhjælperkursus i Rumænien. For der er fortsat meget at lære.

DEH har også haft Marius i praktik i Danmark med at lave lys, og det ser ud til, at lys-værkstedet i LEGO-huset nu så småt begynder at fungere, så der kan sælges lys til jul — både i Rumænien og Danmark.

Denne jobtræning og opstart af værksted er en første prøveballon for, om kombinationen kan række videre til at blive økonomisk rentabel for 1-2 af de unge. Dermed er vi altså også gået i gang med at udvikle virksomheder, der passer til konkrete unge.

Værkstedet i gang

Den største opgave i år har imidlertid været at starte værkstedet op. Både fordi det kræver megen investering, organisering og forståelse for at gøre tingene på en anden måde.

Værkstedet er struktureret med mulighed for flere funktioner. Til start med et lille gartneri med grøntsager på ca. 1½ hektar jord, fordi vi også lejede nabogrunden ved Lego-huset. Derudover var der som sagt lys-værksted og reparation af hus og hegn.

Vi ville egentlig have haft et lille dyrehold, men det viste sig at være for dyrt i første omgang. I stedet er der i sommer kommet en kantine i gang, hvor de unge kan købe frokost.

Både i tilknytning til gartneri/lille jordbrug og kantine har der været praktikophold for to unge i Danmark: Aurel i Bindernæs Efterskoles køkken, og Stelica hos Leif og

Marianne Rasmussen på Lolland. Begge er blevet langt bedre rustet til deres fremtidige jobmuligheder i Rumænien. Værkstedet har vist sig som en god overgang lokalt i Rumænien.

Med Bogdan har værkstedet også fået en ung og engageret leder, som de unge har tillid til. Og der er kommet godt gang i de første aktiviteter.

Gartneriet har således produceret mange grøntsager, som boligerne har nydt godt af hele sommeren — og forhåbentlig en del af vinteren. Men det har været svært at vænne sig til, at de skal købe produkterne — og ikke bare få dem gratis.

Men denne ordning med at købe har flere grunde: for det første skal værkstedet have en økonomi, der ligner en almindelig virksomhed så meget som muligt. For

husmandssted med endnu noget jord og tre huse. Det vil give mulighed for at få etableret et træværksted, der kan producere hegn o.lign. Her skal vi bare have fundet en sponsor.

Til gengæld er vi så heldige, at vi har fået en sponsor til at starte et sy-værksted op for 6-8 af de unge piger. Det er **ZONTA i Næstved**, der har doneret midler til at sætte et hus i stand og starte værkstedet op. Herunder også at give de unge piger noget yderligere uddannelse. Som vil ske i samarbejde med en erhvervsskole i Craiova — og muligvis på en mindre tekstvirksomhed i Bulgarien.

DEH er altså nået de første skridt ud ad den nye vej, hvor de unge får mulighed for at begynde et mere selvstændigt liv i deres lokalsamfund.

Der arbejdes hårdt med at lave hus og have. Alle de 10 ansatte unge får mindsteløn gældende på arbejdsmarkedet og har en almindelig kontrakt.

det andet får de unge faktisk penge til mad i deres budget for boligen. Og for det tredje er det den eneste mulighed for at lære, hvordan ting hænger sammen (gennemskuelighed).

Til gengæld har de unge så friheden til at købe deres mad andre steder, hvis de hellere vil det. Indflydelse handler både om valgmuligheder og ansvar.

Værkstedet udvides

Her i slutningen af 2001 tages så de næste skridt, når DEH køber et nyt lille

Men der er endnu et par års arbejde med projektet, før de første unge for alvor er flyvefærdige — og nogle vil have brug for støtte resten af livet.

Det kan dog ikke forrykke det faktum, at disse unge er kommet utroligt langt på de 10 år, hvor de har fået blot nogle muligheder for at leve et liv. Og at lære.

Vi kan aldrig tage de første års mishandling væk, men de unge har vist, at der er en vej, hvis vi andre formår at holde fast.

Nye tider i Craiova og Segarcea

Af Lise From

Per 1. august i år er der introduceret nye pædagogiske principper i forhold til beboere og personale med tilknytning til Det Europæiske Hus i Rumænien — nemlig økonomisk medansvar for alle, dvs. unge og medarbejdere.

Det lyder umiddelbart måske ikke af så meget, men i rumænske sammenhænge er der tale om ret dramatiske forandringer i dagligdagen — og i hvert fald noget aldeles nyt, som for de fleste, både unge og medarbejdere, er meget skræmmende.

I det rumænske samfund er der almindeligvis meget lidt offentlighed omkring lønninger, drift osv. — hverken i det offentlige eller i private virksomheder. F.eks. er det kun chefen, der går i banken — ikke kasserer eller bogholder. Og det at bruge en bank i det daglige, er heller ikke almindeligt — måske kun hvis man skal have vekslet penge, men i de situationer er det nemmere at bruge vekslekioskerne.

Hidtil er alle økonomiske transaktioner i Det Europæiske Hus i Craiova, dvs. betalinger af regninger, lønninger, mad osv. foretaget fra kontoet af den lokale manager, Sebastian Ghita. Det har medvirket til, at hverken unge eller medarbejdere har haft nogen anelse om hvilke omkostninger, der var forbundet med driften af hverken bofællesskaber eller beskæftigelses-delen).

Det har bl.a. haft den bivirkning, at nogle af de unge havde den opfattelse, at de penge de tjener, kun er lompepenge. At de skal bidrage til egen forsørgelse og fællesskabet har nogle gange givet anledning til den opfattelse, at DEH og/eller medarbejderne stjal deres penge.

(Fortsættes på side 6)

(Fortsat fra side 5)

Manglede der noget i husholdningen var det en selvfølge, at Det Europæiske Hus uden videre "fyldte hullerne".

Hvorfor "de nye tider"?

Mange af de unge er i den alder, hvor man kan forvente, at de i løbet af nogle år gerne vil giftes, stifte hjem og få børn. Men hvordan skal det gå, hvis man ikke har nogen anelse om, hvad det koster at have et hjem, barn, osv.?

Det er normalt forældrene, der har sådanne perspektiver med i opdragelsen. Men "vores" unge har ikke nogen forældre, der kan lære dem dette og medarbejderne, der for de flestes vedkommende er pædagog-uddannede, er ikke trænede i denne del af pædagogikken. Det indgår simpelthen ikke i den rumænske pædagoguddannelse – og jeg tror i og for sig heller i den rumænske tankegang generelt.

Et af formålene med at etablere bofællesskaber – og ikke blot nogle nye institutioner – for disse unge var og er fortsat, at de skal lære at blive så selvstændige, at de kan få en tilværelse, hvor de kan arbejde og forsørge sig selv. Og så vidt muligt uafhængige af offentlige ydelser.

Åbenhed fremmer

Formålet med ændringerne er, at alle (og det er alle) udgifter i forbindelse med driften af DEHs projekt i Craiova skal være synlige for alle – unge såvel som personale.

Julen 2000: grisen blev slagtet ved Lego-huset, og der blev lagt kræfter i at gøre den klar til julemaden. I år har der ikke været nogen fedegris, fordi huset er blevet ændret til værksted og lille havebrug.

Ideen er, at de unge skal bidrage med halvdelen af deres løn/pension til den daglige husholdning og være med ved alle transaktioner, dvs. det er enten en ung, der betaler regningen, eller gør det sammen med den pædagog, der er tilknyttet det enkelte bofællesskab.

Ingen bankbesøg eller udgifter betales uden, at der er en af de unge beboere fra det pågældende bofællesskab med, ligesom de naturligvis også skal være med i planlægningen af, hvad der skal spises i bofællesskabet samt indkøb, rengøring osv.

Billedet er herved blevet vendt, så de unge kender de fulde omkostninger ved at drive bofællesskabet, og at de selvfølgelig skal betale for deres ophold. Det, der så mangler for, at der er dækning til alle udgifter, er det tilskud, Det Europæiske Hus skal give.

Almindelig lærdom

Egentlig er det ikke andet end hvad vi selv forsøger at opdrage vores børn til – vi ved jo, at de en dag flytter hjemmefra og skal stå på egne ben. Men i rumænske sammenhænge er alt dette nyt.

Mange er angste, hos nogle er der uvilje, for dette er jo også et spørgsmål for medarbejderne om at afgive magt til de unge. Og der vendes op og ned på nogle privilegier.

I et samfund, hvor begreber som bilag og budget tilsyneladende er ukendte, er det noget af en omvæltning, at alle – unge og medarbejdere – skal til at forholde sig til et budget, sørge for bilag (hvad gør man f.eks. når man handler på markedet, hvor man ikke får bon'er?), regnskab, hvor man kan se, om budgettet holder eller om der skal ske reguleringer.

En stor "butik"

Det Europæiske Hus driver 6 bofællesskaber med i alt 24 beboere i alderen 15-30 år. Hertil kommer "Lego-huset", der rummer beskæftigelse for 10 af de unge. Samt kontoret.

Hertil kommer "Helios", der er en selvstændig institution med 29 beboere, hvoraf mange i et eller andet omfang gør brug af DEHs aktiviteter og beskæftigelsesmuligheder.

For hvert af de 6 bofællesskaber er der udarbejdet et detaljeret budget, der viser samtlige udgifter og indtægter. Det samme gælder for Lego-Huset, ligesom der også er udarbejdet budget for det lysværksted, som Marius står for – og igen naturligvis for kontoret. Alle budgetter er kendte for alle i organisationen.

Der er oprettet en bankkonto for hvert af de 6 bofællesskaber, Lego-Huset og Lysværkstedet, idet kontoret naturligvis allerede havde en bank-konto.

Til hvert bofællesskab er der knyttet en pædagog,

som sammen med de unge er ansvarlige for at få hverdagen til at hænge sammen. De unge drøfter i fællesskab med pædagogen, hvad man skal spise og hvad der skal købes ind – og de unge skal være med hele vejen i planlægning, indkøb og tilberedning, ligesom de naturligvis også er med i den daglige rengøring.

De skal på egen krop erfare, hvad ting koster, hvad enten det drejer sig om lysregningen eller hvor, man evt. må spare, hvis man f.eks. har talt for meget i telefon, skal fejre fødselsdag, jul o.lign.

De unge er de centrale

De unge bidrager til husholdningen med halvdelen af deres indtægter, ligesom også evt. sponsorater (brød o.a.) medregnes. I budgettet er indregnet, hvad det rumænske samfund (amt, kommune) bidrager med – og når alle indtægter og udgifter er gjort op, får man det beløb, som Det Europæiske Hus skal bidrage med.

De unges bidrag lægges i en

**Tilskuddet til
de 6 bofællesskaber,
værkstedet og kontoret
er ca. 30.000 kr
om måneden.**

pengekasse sammen med de penge, man evt. er nødt til at hæve i banken, og det er fra denne pengekasse, man så tager til mad, lys, lønninger til personale osv. – og altså sammen med de unge, der med deres øjne skal se hvad der foregår. Men bare det at finde en pengekasse i Rumænien er ikke sådan lige. Den ene, vi fandt i Craiova, havde stået på hylden i 5-6 år...

Paula Buzarnescu, som har været med i Det Europæiske Hus siden starten, er den person, der ved sine ugentlige besøg i bofællesskaberne skal hjælpe dem med det daglige regnskab.

Udgifterne er det, som vi alle kender fra vores egne husholdninger: husleje, lys, varme, renovation, telefon, kabel-tv osv., hvortil kommer lønninger til medarbejderne.

Casa Vitoria i Craiova er den nye ejendom, DEH har købt til værksted for unge handicappede. Bl.a. skal der i det gule hus indrettes en systue for nogle af de midler, der er doneret fra Zonta i Næstved. Derudover skal der være snedkerværksted og gartneri på de 6000 m² grund.

Generalforsamling i februar 2002

Bestyrelsen har besluttet at afholde generalforsamling i februar 2002 i København.

Dagsorden vil være efter vedtægterne.

Generalforsamlingen skal bl.a. tage endelig stilling til forslaget om at udvide bestyrelsen fra 5 til 7-9 medlemmer, så der kan komme endnu mere bredde i bestyrelsens arbejde. Interesserede bør snarest muligt tage kontakt til Lise From.

Der vil blive udsendt særskilt indkaldelse til generalforsamlingen som en *Husinformation*.

Kontingentet til foreningen er fortsat kun 150 kr. om året.

Nytter det? Er der brug for DEH?

I disse IT tider støder man ofte på begrebet *FAQ*: Frequently Asked Questions — ofte stillede spørgsmål. Og sådanne får foreningen også.

Blandt disse spørgsmål går det igen og igen, om det nytter noget at hjælpe og samarbejde. Om der er brug for *Det Europæiske Hus*, når der i forvejen er så mange andre humanitære organisationer.

Ikke overraskende er svaret naturligvis JA. Ellers var der jo ikke grund til at bruge så mange frivillige kræfter og midler på at fortsætte.

Faktisk er der brug for endnu flere mennesker fra "den rige del", som vil være med til at give lidt af deres og sig selv til at være med til at skabe bedre muligheder for de mennesker, der ellers er dømt til at leve under de kummerligste forhold.

Og det nytter at være med til at hjælpe, hvis det sker i respekt for og i samarbejde med de mennesker, der har brug for støtten.

Dialog og uenighed

Respekt er ikke det samme som enighed. Derfor er det også en del af samarbejdet at konfrontere hinanden med vore forskellige måder at se verden på. Derfor er det også

respekt, når samarbejdspartner er nødt til at finde det fælles grundlag for indsatsen. Noget der kun kan ske gennem dialog.

Vi kan sagtens levere masser af nødhjælp og isenkram, men hvis det ikke følges op af en dialog om, hvad og hvordan vi kan forbedre forholdene mere langsigtet, er det bare som "at tisse i bukserne" - det giver varme her-og-nu, men bliver meget hurtigt koldt.

Det gør en forskel

Når vi ser på resultaterne af DEH's arbejde siden starten i 1994, er det synligt, at det har gjort en forskel.

Det er for eksempel de unge forældreløse fra de store institutioner i Rumænien, som ellers ville have gået en ussel fremtid i møde. Alle der har set Jørgen Dinesens tv-dokumentar "De ubrugelige børn", kan ikke være i tvivl om, at DEH's indsats har gjort en forskel. Den kan ligefrem ses.

Men lige så vigtigt er måske, at vort arbejde har dannet model for, hvad der generelt bør gøres for disse over 18-årige i Rumænien. For så er hjælpen begyndt at virke for alvor.

En lille og vågen....

Indsatsen for at hjælpe nytter. Men hvorfor er der behov for Det Europæiske Hus? Kan de store ikke klare det?

Jo, på mange måder, er de store organisationer langt bedre til at løfte de store opgaver. Men der er brug for en forening som DEH til at tage hånd om de svageste grupper rundt om. Bl.a. fordi vi som en lille organisation kan tage nogle opgaver op, som ellers ikke ville blive gjort.

Det Europæiske Hus har ikke den store administration og de mange besværlige kommandoveje. Vi kan gå direkte ind i samarbejdet, hvis vi har kræfter og muligheder for det. Og vi kan holde en direkte kontakt og dialog med de mennesker, det handler om.

Derfor er Det Europæiske Hus på mange måder mindre fremmedgørende i sin indsats end de store.

Det er ikke størrelsen....

Selvom det ikke er størrelsen, men ydelsen, der betyder noget, kan det også blive for småt.

Derfor er det vigtigt for foreningen, at der er så mange

medlemmer som muligt. For der er mange opgaver, der skal løses selv i en lille organisation.

Det er opgaver, der måske ikke er så synlige i "udstillingsvinduet", men som er med til at gøre foreningen mere slagkraftig og bedre til at hjælpe. Opgaver som handler om at være med til

- Samle ind til transporter
- Skrive breve
- Medvirke ved besøg i Danmark (fra andre lande)
- Samle penge ind til projekter og andre aktiviteter
- Være feriefamilie
- Lave Nyhedsbreve
- Støtte for konkrete projekter eller grupper
- Frivillige i det sociale arbejde i Danmark
- Holde foredrag om foreningens arbejde
- Osv. Osv.

Men der er også brug for den støtte, der ligger i, bare at være medlem i foreningen og på denne måde give sit bidrag til at gøre verden til et lidt bedre sted at være — for de mennesker, der ellers er eller risikerer at falde af i svinget i det samfund, hvor de bor.

Derfor er der brug for *Det Europæiske Hus* og mange medlemmer

Indlæg modtaget fra medlemmerne

Modtaget fra Bodil Jystrup, Farum:

Har vi medlemmer gæld til vores Ildsjæle ?

At sige tak til andre for en særlig indsats er ikke det, de fleste af os er gode til.

Jeg er sådant et medlem, der i alle årene fra 1994, helt klart har været i den yderste cirkel og alene har set på. Jeg har fået lidt dårlig samvittighed, når jeg har læst Nyhedsbrevene, hvor alle de gode projekter, som foreningen selv og sammen med andre arbejder aktivt i. Samt om de nye ideer ildsjælene har.

Men nu til mit enlige ærinde: nemlig noget om penge.

Forhistorien er, at jeg noget naivt spurgte om foreningens muligheder for at få projekt/sponsor støtte til at forsætte de gode aktiviteter omkring de børn, der nu er blevet unge— for forsæt at sikre dem et almindeligt liv og arbejde. Jeg fik oplyst, at det var blevet vanskeligere på grund af, at tre af foreningens ildsjæle har pådraget sig en personlig gæld på hver 200.000 kr, i alt 600.000 kr.

Det blev jeg meget ked af at erfare Hvordan det er sket, er jeg ikke helt orienteret om, dog ved jeg, at foreningen

blev lovet nogle penge, som vi ikke fik, og at det blev dyrere at have nogle af de unge på efterskole— og noget om Albanien

Jeg mener ikke, at tre af vores ildsjæle skal have så stor privat gæld for udgifter, der er brugt i foreningens navn, så jeg har gået og tænkt på mulige løsninger.

Vi er ca. 500 medlemmer Hvis bare 200 af os betalte et særligt kontingent på 300 kr.— eller som i smarte forretningsforetagender forærede to af vore venner eller familiemedlemmer et års gæstemedlemskab, så de får vores Nyhedsbrev — og som en tillægsgevinst måske får vi flere nye medlemmer .

Jeg vil slutte mit skriv med at spørge om, hvordan det er gået til, at tre af vore meget aktive medlemmer er kommet til at hæfte for en personlig gæld på hver 200.000 kr, og hvad skal der gøres for, at mine forslag om et særligt ekstra kontingent eller et års gæstemedlemskab kan gøres til virkelighed?

Det Europæiske Hus går gældfri ud af år 2001

Som det vil være alle medlemmer bekendt, har foreningen altid haft et stort ønske om at gøre noget ... og der er gennemført mange ting siden starten i 1994. Faktisk har vi gennem de syv år omsat for mere end 20 millioner kroner i aktiviteter.

I de første år frem til 1998 gik det meget stærkt, og DEH tog fat på mange af de problemer og opgaver i Rumænien og Albanien, som ingen andre ville gøre noget ved. Og vi gik mange nye veje.

Det kostede penge —og også flere, end vi kunne nå at få ind. Selvom der stort set altid blevet arbejdet gratis, som f.eks. Alfred Dam og Ole Hermansen gjorde det med et par store projekter i Lithauen. Faktisk er det nok ikke forkert at sige, at vi har lavet aktiviteter for nærmere 50-60 millioner kroner, hvis vi talte arbejdstimerne med.

I 1999 valgte vi at afvikle vort lille kontor i Næstved og køre hele foreningen på frivillig basis. Ingen lønninger og så få administrative udgifter som overhovedet muligt.

Dermed fik vi sat proppen i udgiftsbunden. Men det er naturligvis også gået ud over bredden i foreningens arbejde. Det kan bl.a. ses af, at vi ikke får så mange nyhedsbreve sendt ud, og der er ikke sket nok i forhold til at give mulighed for en aktiv medvirken.

Heldigvis har vi kunnet holde fast i og sætte nye projekter i gang for de målgrupper, DEH arbejder for. Det er vigtigt.

Så selvom DEHs gæld er blevet nedbragt de sidste par år, er den "pukkel", foreningen fik i de første tre år stadig stor. I det sidste regnskab for år 2000: i alt 600.000 kr. Og aktuelt ca. 550.000 kr.

Nu har 3 bestyrelsesmedlemmer besluttet, at nu skal dette efterslæb vendes. Der indbetales af hver 250.000 kr. til foreningen på gavebreve. Det betyder, at foreningen per 2001 reelt er gældfri.

Idéen med foreningen er simpelthen for god og for vigtig til kun at være et spørgsmål om penge. Og nu kan DEH så virkelig tage fat på en frisk start i år 2002.

Derfor lægger bestyrelsen også sit forslag om at udvide bestyrelsen til 7-9 medlemmer frem til generalforsamlingen igen. Nu skal der skal der ny energi og bredde i arbejdet. Vi skal bl.a. i gang med at gøre noget i Danmark, hvor det ser ud til at flere bliver mere udstødte, f.eks. unge hjemløse i København.

Så i et svar til Bodil: Ja, vi betaler gælden ud. Ikke fordi vi skal, men fordi det er en god idé at få det gjort nu. Foreningen er selvfølgelig så nødt til kun at gennemføre de aktiviteter, DEH kan skaffe midler til. Og der er dit forslag om flere gaver og medlemskaber helt nødvendige.

Anse Leroy, Lise From og Henrik Haubro

Oftentimes can you perhaps get a good impression, that everything is heavy and sad for the Romanian children and young people. And of other people, The European House works hard.

Such is the reality. It is not. There are in fact many festive moments with smiles, noise and dance. Just as with all other young people.

It is simply a matter of living well and happily.